

การขับเคลื่อนโครงการ ๑๐ Flagship for DOPA Excellence ๒๐๒๑ ที่มีความโดดเด่น อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑. ความสำคัญและความเป็นมา

กรมการปกครองได้ขับเคลื่อนนโยบาย ๑๐ โครงการสำคัญของกรมการปกครอง (๑๐ Flagships to DOPA New Normal) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วนสำคัญ ได้แก่ (๑) การส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ (๒) การยกระดับงานบริการ และ (๓) การสร้างความเข้มแข็งระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ ภายใต้แนวคิด “หน้าที่ของฝ่ายปกครอง คือ ทำให้ประชาชนทุกข์น้อยลง สุขมากขึ้น ๑๐ โครงการสำคัญ ประกอบด้วย

๑. โครงการจิตอาสาพระราชทาน
๒. การขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๓. การปกป้องเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ
๔. ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ “อำเภอดำรงธรรม”
๕. สัญชาติและสถานะบุคคล
๖. อำเภอวิถีใหม่
๗. แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง (หมู่บ้านเข้มแข็ง)
๘. อำเภอคุณธรรม
๙. อำเภอมั่นคง สีขาว ปลอดภัยปลอดภัย
๑๐. อำเภอมั่นคง

อำเภอสบเมย มีพื้นที่ ทั้งหมด ๑,๑๗๗ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๗๓๕,๖๒๕ ไร่ แบ่งพื้นที่ การปกครองออกเป็น ๖ ตำบล ได้แก่ตำบลแม่สวด ๑๒ หมู่บ้าน ตำบลแม่คะตวน ๘ หมู่บ้าน ตำบลสบเมย ๑๒ หมู่บ้าน ตำบลแม่สามแลบ ๑๐ หมู่บ้าน ตำบลป่าโป่ง ๗ หมู่บ้านและตำบลกองก่อย ๙ หมู่บ้านรวมทั้งหมด ๕๘ หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น ๔๕,๙๕๙ คน ประชากรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่มีเอกลักษณ์การแต่งกายและภาษาที่โดดเด่น และอำเภอสบเมยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก และอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภออมก๋อย และอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดผาปูน รัฐกะพูล ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

มีแนวชายแดนประมาณ ๔๕ กิโลเมตร ตามแนวแม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำเมย

ลักษณะภูมิประเทศสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นป่าภูเขาสูงสลับซับซ้อน คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีเขตพื้นที่ติดต่อดังนี้ แม่น้ำสายสำคัญจำนวน ๕ สาย ได้แก่ แม่น้ำสาละวิน ที่แบ่งอาณาเขต ประเทศไทยกับประเทศเมียนมาด้านทิศตะวันตก แม่น้ำเมย แม่น้ำยวม แม่น้ำเงา และแม่น้ำแมริต ซึ่งในฤดูฝนจะมีน้ำท่วมตลอดสาย ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปลูกพืชไร่ โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ กะหล่ำปลี ถั่วเหลือง กระเทียม พริกกระเหรี่ยงและบุก

อำเภอสบเมย แยกการปกครองจากอำเภอแม่สะเรียง เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๒๗ ซึ่งประกอบด้วย ๓ ตำบล คือ ตำบลสบเมย ตำบลแม่คะตวน และตำบลกองก่อย ซึ่งมีที่ทำการกิ่งอำเภอชั่วคราวอยู่ที่ โรงเรียนชุมชนบ้านผาผ่า ตำบลแม่คะตวน ต่อมาเมื่อมีขนาดประชากรที่เพิ่มมากขึ้นจึงได้รับอนุมัติให้ตั้งตำบลขึ้น อีก ๓ ตำบลคือ ตำบลแม่สวด แยกจากตำบลแม่คะตวน ตำบลแม่สามแลบ แยกจากตำบลสบเมยและตำบลป่าโป่ง แยกจากตำบลกองก่อย ตามลำดับ และได้ย้ายส่วนราชการไปที่ตั้งแห่งใหม่ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่สวด ซึ่งเป็นเรือนไม้ และเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๖ ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกฐานะกิ่งอำเภอสบเมย เป็นอำเภอสบเมย มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๖ เป็นต้นไป เนื่องจากที่ทำการปกครองอำเภอสบเมยหลังเก่านั้นสร้างขึ้นด้วยไม้และมีขนาดเล็กไม่เพียงพอต่อจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานจึงได้มีการก่อสร้างอาคารที่ทำการปกครองแห่งใหม่แบบมาตรฐาน ทำให้อาคารหลังเก่านั้นไม่ถูกใช้งาน ดังนั้นจึงได้มีการจัดทำโครงการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ว่าการอำเภอสบเมยหลังเก่า โดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานหลัก ได้แก่ ที่ทำการปกครองอำเภอสบเมย ศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสบเมย สำนักงานเกษตรอำเภอสบเมยและองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง ๖ แห่ง เพื่อจัดทำอาคารนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ เพื่อร่วมแสดงถึงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งในนิทรรศการดังกล่าวได้นำเสนอเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระราชกรณียกิจของพระบรมวงศ์ชนานุวงศ์ที่เสด็จเยี่ยมพื้นที่อำเภอสบเมย และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย รวมทั้งนิทรรศการประมวลภาพการจัดกิจกรรมของหน่วยงานราชการและประชาชนในพื้นที่อำเภอสบเมย เนื่องในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานและโรงงานเคลื่อนที่ในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในชุมชนต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะให้ประชาชนได้เข้าร่วมรับชมให้ได้ทราบถึงพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระมหากษัตริย์ของราชอาณาจักรไทย จึงเป็นผลให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใสและศรัทธาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้น้อมนำองค์ความรู้พระราชกรณียกิจไปเผยแพร่และต่อยอดในชีวิตประจำวัน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จัดแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาญาณและพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตลอดจนเพื่อเป็นการใช้พื้นที่ในส่วนราชการให้ประโยชน์สูงสุด

๒.๒ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระมหากษัตริย์ในราชอาณาจักรไทย เกิดความเลื่อมใสและศรัทธาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒.๓ เพื่อมีความสมัคสมานสามัคคี ร่วมมือร่วมใจ ประกอบกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์สุขของชุมชนส่วนรวมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

๒.๔ เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพันใน ๔ สถาบันหลักของชาติ คือ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และประชาชน

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

๓.๑. ประชุมวางแผนการดำเนินการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์

๓.๒ ออกแบบการจัดนิทรรศการและจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ สำหรับตกแต่งนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์

๓.๓ ดำเนินการจัดทำนิทรรศการตามรูปแบบที่ออกแบบการจัดนิทรรศการ

๓.๔. ประชาสัมพันธ์การเยี่ยมชมนิทรรศการแก่ส่วนราชการและประชาชนและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เยี่ยมชมนิทรรศการ

๓.๕ ประเมินผลการจัดนิทรรศการ โดยการประเมินภายในจากผู้จัดนิทรรศการและการประเมินจากกลุ่มผู้ชมและกลุ่มเป้าหมาย

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน (จิตอาสาพระราชทาน)

ศูนย์อำนวยการจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. อำเภอสบเมยได้จัดทำแผนดำเนินกิจกรรมการพัฒนาตามโครงการจิตอาสาฯ ในวันสำคัญและโอกาสต่างๆ ในพื้นที่ทุกตำบลเป็นประจำทุกเดือน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

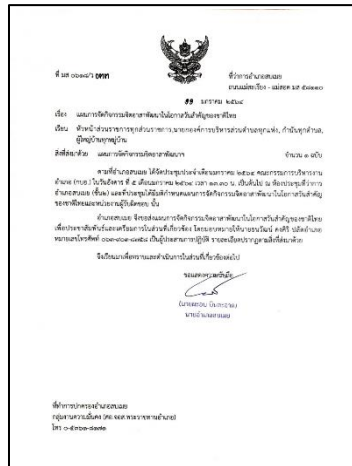
๓.๑ ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรม โดยจะมีภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและจิตอาสาพระราชทาน ได้บูรณาการให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยเจ้าภาพมีหลายส่วน เช่น ทำการปกครองอำเภอสบเมย องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล ในพื้นที่อำเภอสบเมย

๓.๒ การจัดเตรียมความพร้อม ทั้งเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน

๓.๓ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ทำหนังสือประชาสัมพันธ์ให้กับหัวหน้าส่วนราชการทราบ

๓.๔ ดำเนินกิจกรรมพร้อมบันทึกภาพถ่าย ลงทะเบียนและตรวจคัดกรองผู้มาเข้าร่วมในการทำกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน ก่อนการเริ่มกิจกรรมจะมีการชี้แจงขอบเขตการดำเนินงานและแบ่งงาน พร้อมบันทึกภาพการดำเนินการทำกิจกรรม

๓.๕ รายงานผลดำเนินกิจกรรมพร้อมภาพถ่ายในระบบ E-Report โดยมีการรายงานกิจกรรมที่ปฏิบัติ ทั้งจำนวนผู้ร่วมทำกิจกรรม ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม ภาพถ่ายก่อนการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงาน และดำเนินงานโดยจะสรุปเป็นภาพรวมในการดำเนินงานแต่ละเดือน

๔. ผลการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ จัดทำอาคารนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์

เพื่อร่วมแสดงถึงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งในนิทรรศการดังกล่าวได้นำเสนอเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระราชกรณียกิจของพระบรมวงศานุวงศ์ที่เสด็จเยี่ยมพื้นที่อำเภอสบเมย และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย รวมทั้งนิทรรศการประมวลภาพการจัดกิจกรรมของหน่วยงานราชการและประชาชนในพื้นที่อำเภอสบเมย เนื่องในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานและโรงงานเคลื่อนที่ในพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในชุมชนต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะให้ประชาชนได้เข้าร่วมรับชม ให้ได้ทราบถึงพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระมหากษัตริย์ของราชอาณาจักรไทย จึงเป็นผลให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใสและศรัทธาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้น้อมนำองค์ความรู้พระราชกรณียกิจไปเผยแพร่และต่อยอดในชีวิตประจำวัน

๔.๒ จัดกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานอย่างต่อเนื่อง อำเภอสมเด็จและลูกจ้างเหมาบริการตามโครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ (Tamboon Smart Team) ได้มีการจัดกิจกรรมจิตอาสาเนื่องในโอกาสวันพิเศษอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานเนื่องในวันสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (ทาสีรั้ว และทำความสะอาดบริเวณวัด) ณ วัดบ้านคอนฝิ่ง ตำบลแม่คะตวน อำเภอสมเด็จ เพื่อทำความดีและดำเนินตามทีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดตั้งโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ

๕. ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ

๕.๑ การน้อมนำหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรภายในสังกัดเป็นกำลังหลัก ให้มีความรู้ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการลงมือทำเพราะการได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นการสร้างองค์ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์โดยตรง ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถจดจำรายละเอียด และทราบปัญหาอุปสรรคระหว่างการปฏิบัติ เพื่อนำสู่การแก้ไขปัญหาตลอดจนทำให้เกิดทักษะติดตัวไปปรับใช้ในครัวเรือนและชุมชนของตนเองได้ โดยการนำองค์ความรู้และสิ่งที่ได้จากนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ ร่วมกับการดำเนินงานภายใต้ ๑๐ Flagships to DOPA New Normal ๒๐๒๑ โดยเน้น ๒ หัวข้อหลัก คือ ๑. โครงการจิตอาสาพระราชทาน ๒. การปกป้องเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ โดยรวมทั้งสองอย่างเข้าด้วยกัน และใช้ควบคู่กันไป

๕.๒ การจัดกิจกรรมจิตอาสาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้จิตอาสาพระราชทานร่วมกันขับเคลื่อนและดำเนินการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ในรูปแบบการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ว่าการอำเภอสบเมยหลังเก่า ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ ให้กับคนในชุมชนหน่วยงานต่างๆ ได้เข้ามาศึกษาดูงาน

๕.๓ การบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยมีบุคลากรของกรมการปกครองเป็นกำลังหลัก มีการจัดกิจกรรมจิตอาสาบูรณาการร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และส่วนราชการต่างๆ มาช่วยเสริมสร้างให้การดำเนินงานนั้นมีความแข็งแรง

๕.๔ การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ อาทิจำหน่วยป้องกันรักษาป่า มส.๑๗ แม่เกาะมาสอนในเรื่องการทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันไฟป่า หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๓๖ ช่วยดูแลเรื่องการจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การทำงาน บุคลากรของที่ทำการปกครองอำเภอสบเมยนั้นเป็นผู้ดูแลการจัดกิจกรรมเมื่อหน่วยงานทุกภาคส่วนเมื่อได้รับมอบหมายหน้าที่ใดให้ปฏิบัติแล้วจะร่วมกันปฏิบัติงานจนเสร็จสิ้นภารกิจ

๖. บทเรียนที่ได้รับ

๖.๑ ได้พัฒนาตนเอง ภายในอาคารนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ฯ ได้มีออกแบบการนำเสนอพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระราชกรณียกิจของพระบรมวงศ์ชนาวงศ์ โดยการจัดทำนำเสนอในรูปแบบของห้องนิทรรศการ อาคารนิทรรศการหลังนี้เป็นการจัดทำเพื่อให้ประชาชนและผู้สนใจเข้ามาศึกษาเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติไทย

๖.๒ การลงมือทำ สำคัญกว่าคำสอน อาคารนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ หลังนี้เกิดขึ้นและขับเคลื่อนได้ เนื่องด้วย คิดและทำทันที โดยไม่รองบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ

๖.๓ ผลประโยชน์ส่วนรวม สำคัญกว่าประโยชน์ส่วนตน การดำเนินงานผ่านกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน เป็นกิจกรรมมุ่งหวังให้ ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน มีความสมัครสมานสามัคคี ร่วมมือร่วมใจ ประกอบกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์สุขของชุมชนส่วนรวม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพันใน ๔ สถาบันหลักของชาติ คือ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์และประชาชน

๗.๓ ด้วยประชาชนที่มารับบริการมักจะบ่นน้ำหมากกลางข้างกำแพงนอกอาคารที่ว่าการอำเภอ
สบเมย จึงได้ทำการกันกระຈกเพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนที่มาใช้บริการบ่นน้ำหมากข้างกำแพง

๗.๔ การทาสีสะพาน บริเวณที่ว่าการอำเภอสบเมย เพื่อให้เกิดความสวยงาม

๗.๕ การกำจัดใบไม้แห้งที่ร่วงหล่น เพื่อความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ ช่วยลดการเผาและ
ลดการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (pm ๒.๕)

